

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษา

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาถึงการมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม ซึ่งทำการเก็บรวบรวม ข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม โดยก่อนที่จะทำการสร้างเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจาก เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม นอกจากนี้ผู้วิจัย ยังได้กำหนดแนวทางในการดำเนินการวิจัยเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. ระยะเวลาในการวิจัย
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้ประชากรทั้งหมดเป็นกลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ดำรงตำแหน่ง คณะกรรมการชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 30 ชุมชน ชุมชนละ 11 คน รวมทั้งสิ้น 330 คน ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ชุมชน	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)
1. ชุมชนตักสิลา	11
2. ชุมชนศรีสวัสดิ์ 1	11
3. ชุมชนศรีสวัสดิ์ 2	11
4. ชุมชนศรีสวัสดิ์ 3	11
5. ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 1	11
6. ชุมชนปัจฉิมทัศน์ 2	11
7. ชุมชนธัญญา 1	11
8. ชุมชนธัญญา 2	11
9. ชุมชนธัญญา 3	11
10. ชุมชนธัญญา 4	11
11. ชุมชนสามัคคี 1	11
12. ชุมชนสามัคคี 2	11
13. ชุมชนศรีมหาสารคาม	11
14. ชุมชนเครือข่าย 1	11
15. ชุมชนเครือข่าย 2	11
16. ชุมชนนาควิชัย 1	11
17. ชุมชนนาควิชัย 2	11
18. ชุมชนนาควิชัย 3	11
19. ชุมชนมหาชัย	11
20. ชุมชนโพธิ์ศรี 1	11
21. ชุมชนโพธิ์ศรี 2	11
22. ชุมชนอภิสิทธิ์ 1	11
23. ชุมชนอภิสิทธิ์ 2	11
24. ชุมชนอุทัยทิศ 1	11
25. ชุมชนอุทัยทิศ 2	11
26. ชุมชนอุทัยทิศ 3	11
27. ชุมชนอุทัยทิศ 4	11

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ชุมชน	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง (คน)
28. ชุมชนสองเหนือ	11
29. ชุมชนสองใต้	11
30. ชุมชนบ้านแมค	11
รวม	330

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นคำถามข้อมูลทั่วไปของผู้กรอกแบบสอบถาม ซึ่งได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยใช้รูปแบบแบบสอบถามและคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert's Scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยจัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

2.1 เก็บรวบรวมข้อมูลและศึกษาเอกสาร ตำรา วารสาร คู่มือ ระเบียบกฎหมาย และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2 กำหนดขอบเขตคำถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ และองค์ประกอบที่ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชน

ในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน 8 ด้าน คือ 1) ด้านเตรียมการจัดทำแผน 2) ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล 3) ด้านการคัดเลือกและจัดลำดับความสำคัญของปัญหา 4) ด้านการตัดสินใจเลือกยุทธศาสตร์ และแนวทางการพัฒนาในห้วงสามปี 5) ด้านการจัดทำรายละเอียดโครงการ หรือกิจกรรมการพัฒนา 6) ด้านการจัดทำร่างแผนพัฒนา จำนวนคำถามรวม 34 ข้อ

2.3 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจแก้ไข และเสนอแนะปรับปรุงเพื่อความเหมาะสมและถูกต้องของแบบสอบถาม

3. การหาคุณภาพของแบบสอบถาม

3.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้อง ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความถูกต้องของรูปแบบแบบสอบถาม (Format) และการใช้ภาษา (Wording) เพื่อให้ถูกต้องตามหลักวิชาและเพื่อความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

3.1.1 นายทองหล้า สุนทร ตำแหน่ง รองนายกเทศมนตรีเมืองมหาสารคาม เทศบาลเมืองมหาสารคาม Master of Arts in Industrial Education

3.1.2 นางสาวรี เหล่าอรระ ตำแหน่ง ผู้อำนวยการกองคลัง เทศบาลเมืองมหาสารคาม รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต (สาขา นโยบายสาธารณะ)

3.1.3 นายกมล ตราชู ตำแหน่ง ศึกษาพิเศษ เทศบาลเมืองมหาสารคาม การศึกษามหาบัณฑิต (สาขาการประถมศึกษา)

3.2 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นและได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วนั้น ไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง คือคณะกรรมการชุมชนเทศบาลเมืองกาฬสินธุ์ อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 30 คน แล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach, 1970 อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 99) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้ได้ข้อมูลครบถ้วนทุกด้าน ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ถึงประธานชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้ง 30 ชุมชน เพื่อประสานเก็บข้อมูล กับคณะกรรมการชุมชน

2. ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์ของการทำวิจัย และความเป็นอิสระในการให้ข้อมูล รายละเอียดของแบบสอบถาม ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัยเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถาม เกิดความเข้าใจตรงกัน และให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างถูกต้องครบถ้วน และเก็บรวบรวมข้อมูลครบตรงกำหนดเวลา

3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์ สำเร็จรูปในการประมวลผล และวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินการดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จำนวน 330 ฉบับ ตรวจสอบความสมบูรณ์ และความถูกต้อง

2. นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์แล้วลงรหัสตามแบบการลงรหัส (Coding Form)

3. นำแบบสอบถามที่ลงรหัสแล้วให้คะแนนแต่ละข้อจากอำนาจการจำแนก รายข้อ ในแบบสอบถามกำหนดไว้ 5 ระดับคะแนน (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด	กำหนดให้	5 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมมาก	กำหนดให้	4 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง	กำหนดให้	3 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อย	กำหนดให้	2 คะแนน
ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด	กำหนดให้	1 คะแนน

4. นำแบบสอบถามที่ลงคะแนนเรียบร้อยแล้วไปประมวลผลข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป พร้อมทั้งกำหนดเกณฑ์การให้ความหมาย ค่าเฉลี่ย (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 103) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมมาก
ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ระดับการมีส่วนร่วมน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง ระดับการมีส่วนร่วมน้อยที่สุด

ระยะเวลาในการเก็บข้อมูล

ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนเมษายน – มิถุนายน พ.ศ. 2550

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวัดระดับการมีส่วนร่วม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมุติฐาน เปรียบเทียบความคิดเห็น
  - 3.1 การทดสอบสมมุติฐานเปรียบเทียบความคิดเห็นจำแนกตามกลุ่มอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชน ใช้ *f-test*

หากพบว่ามี ความแตกต่างกันจะวิเคราะห์ความแตกต่างรายคู่ โดยวิธี LSD (Least Significant Difference)
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และอภิปรายเชิงพรรณนา

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปวิเคราะห์ร้อยละของอายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคามที่มี อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในชุมชนแตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการชุมชนในการวางแผนพัฒนาเทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY